

FYI

Met een Z

Wie herinnert zich niet de naamswijziging van prachtige boekenwinkels als Donner, Scheltema en Broese, die tussen 2006 en 2012 opeens door het leven moesten onder de naam 'Selexyz'?

Een typisch gevalletje rebranding van wat daarvoor simpelweg Boekhandels Groep Nederland heette. Merknamenbureau Globrands omschreef de naam als een combinatie van 'sexy', 'selectie' en XYZ als verwijzing naar het hele alfabet. Nieuwe naam of niet, het liep financieel goed mis. Een durfinvesteerder nam de winkels over en doopte ze om in Polare, wat doet denken aan een winter-actiemodel van Volvo ('de nieuwe V60 Polare, nu standaard met all-weather-banden en bijpassende dakkoffer'). Inmiddels zijn we terug bij af en staat er weer Donner of Broese op de gevel.

Een nieuwe naam is voor veel ondernemingen een goede manier om kelderrestanten op te ruimen en ook optisch een verse (door)start te maken. Wie regelmatig op BNR of Radio 1 reclameboodschappen beluistert weet: veel gegoochel met de lastigste letters uit een potje Scrabble. Een beetje onderneming van nu begint met een c of een q, of eindigt op een z. Zo hebben we inmiddels de opleidings- en trainingsbureaus Ciep en Goodhabit, interim professionals van Itaq, stroomverkoper Qurrent, online bankier Bunq en verzekeraars Bewuzt en Zekur. Het lijkt op collectieve dyslexie van paarsgebroekte

marketingconsultants met vierkante brillen. En het vraagt om uitleg, ook op de radio. Dat gebeurt via een kostbare extra 5-seconden-'tag-on': "Ciep, dat schrijf je als iep met een c ervoor", "Oh en Goodhabit, dat schrijf je met een z".

We vrezen het ergste voor de huidige doorstarts en overnames in de retailsector. Kijken we straks aan tegen warenhuizen van Croom & Dreezman, vol kekke La Plaz-coffeecorners voor uw overbetaalde koffiegeluksmomentje?

Bankiers meest 'hebberig'

Beurshandelaren, bankiers en ook verkoopmedewerkers en makelaars worden meer dan mensen in andere sectoren gedreven door hebzucht. In de zorg, het onderwijs en bij de overheid is de hebzucht juist relatief laag.

Dat blijkt uit het tweejaarlijkse Nationaal Salaris Onderzoek van carrièresite Intermediair en Nyenrode Business Universiteit, onder honderdduizend werkenden. De mate waarin hebzucht motiveert, werd dit keer voor het eerst gepeild, met stellingen als 'ik wil altijd meer' en 'zodra ik iets heb verkregen, ga ik nadenken over het volgende wat ik wil'.

Volgens de onderzoekers bleek uit eerdere research van de Universiteit Tilburg 'dat hebzuchtige mensen de neiging hebben om meer impulsief te zijn, riskant gedrag te vertonen en minder zelfbeheersing te hebben'.

Hebzucht is niet alleen maar slecht. Sterker, de welvaart in onze markteconomie is er in hoge mate op gebaseerd. "Als deze eigenschap productief wordt ingezet, leidt hebzucht tot economische groei en vernieuwing", zegt hoogleraar psychologie Jaap van Muijen (Nyenrode), een van degenen die het salarisonderzoek uitvoerden, in de Volkskrant. "Maar als hebzucht ontspoord, leidt het tot destructief gedrag." Opvallend is dat ook hoogleraren hebzuchtig blijken. Volgens Van Muijen verklaart dat mogelijk het toenemend aantal gevallen van wetenschapsfraude. Daarbij zou het vooral gaan om het streven naar meer aanzien en prestige. "Dan treden dezelfde mechanismen op als in de bankwereld."

Startup-generator

In deze tijden van de immer voortschrijdende digitalisering, is creativiteit troef. Als je de eerste bent met een nieuw idee, dan kun je innoveren en disrupten.

Maar wat als je geen ideeën hebt? Wat als je heel graag wilt *disrupten*, maar niet weet hoe? Niet getreurd: er is een heuse online startup-generator.

De startup-generator is simpel. Je surft naar Tiffzhang.com/startup en je krijgt je eerste startup te zien. Linksbovenin een naam, zoals *Attainify*, of *Motivateit*, of *Rushy*. Dan meestal drie kernwoorden, met daaronder een payoff die op zo'n manier is geschreven dat je het idee hebt dat je eigenlijk al had moeten weten waarover dit gaat, maar dat om onverklaarbare redenen nog niet zo is. Je krijgt het gevoel dat je een oplossing ziet voor een probleem dat je nog niet had. Een quote van iemand waarvan je nog nooit hebt gehoord onderschrijft dat, en die heeft zulke grote aanhalingstekens dat het wel waar moet zijn. Dan iets wat je tegenwoordig op nagenoeg elke scrollbare

website ziet: een rij met drie symbooltjes met weer drie kernwoorden eronder en een klein tekstje, waardoor je je meegesleurd voelt worden in een simpele wereld, waarin alles in drie stukken op te breken lijkt en dingen duidelijk voelen terwijl ze het eigenlijk niet zijn.

En *last but not least* het *meet the team*-stukje, waarin je bij elke startup een bonte verzameling hippe jonge mensen ziet (35-plus zijn is zo *last summer*), met functies die zo belangrijk zijn dat er nieuwe functienamen voor nodig waren, zoals *cxo*. En die afkorting legt men niet uit, want die hoor je te kennen.

Is je gegenereerde startup niet goed genoeg? Klik op 'Get started' aan het begin van de website en je krijgt weer een nieuwe startup. Om je vorige te disrupten.

Familie van cijferaars

Mkb-adviseur Paul Ooms uit Alkmaar nam per 1 januari 2016 het administratie- en (belasting)advieskantoor van zijn vader Frans over. Binnenkort staat er accountantskantoor op de gevel, want Paul haalde op 5 februari 2016 zijn accountantsdiploma op bij de NBA.

Met een opa die al eerder in het register was te vinden, mag je gerust spreken van een accountantsfamilie. Zeker omdat Pauls broer Tom als accountant werkt in de controlepraktijk bij PwC. Dat doet hij momenteel in Australië, zoals vaste lezers van Accountant wel weten. Gevierd columnist en oud-NBA Young Profs-voorzitter Tom

V.l.n.r. Tom, Frans en Paul Ooms

kwam vanuit down under even terug naar Nederland om de diploma-uitreiking van zijn broer mee te maken. Hoe is het zo gekomen, die voorkeur voor het cijfervak? "Het voornaamste alternatief als vakantiebaan bij ons in Tuitjenhorn was bollenpellen", aldus Paul. "Dus hielpen we liever mee op het kantoor van vader."

FYI

Zeven accountants in Top 200 invloedrijksten

Zeven accountants, allen RA, prijken in editie 2015 van de Volkskrant Top 200 van invloedrijkste bestuurders in Nederland

Hoogst genoteerde accountant is oud-PwC-voorzitter en huidig president-directeur van Schiphol Jos Nijhuis. Hij voert het rijtje al een paar jaar aan, dit keer op nummer 10, één plaatsje lager dan in 2014.

Oud-PwC-partner en multibestuurder Jaap van Manen volgt als tweede op 45 en nummer drie is Robert Jan van de Kraats. De Randstad-cfo komt als hoogste accountantnieuwkomer binnen op 50.

In de Volkskrant-ranglijst is invloed berekend op basis van de positie van mensen in het totale netwerk rond de regering, als het centrum van de macht. Het uitgangspunt is dat hoe hoger op de lijst, hoe meer kans voor die persoon om invloed uit te oefenen op het regeringsbeleid. Bestuurder en commissaris Hans Wijers staat, net als vorig jaar, op één.

Invloedrijkste accountants 2015 (tussen haakjes positie in 2014)

10	(9)	Jos Nijhuis , president-directeur Schiphol
45	(70)	Jaap van Manen , oud-PwC-partner en hoogleraar
50	(-)	Robert Jan van de Kraats , financieel bestuurder Randstad
104	(82)	Peter van Mierlo , Bestuursvoorzitter PwC
115	(111)	Jan Nooitgedacht , multicommissaris, ex-cfo Aegon, ex-voorzitter EY
160	(126)	Kees Storm , oud-Aegon topman
179	(179)	Henk Scheffers , multicommissaris, oud-bestuurder SHV

Bron: Volkskrant

Down Under

Oud NBA Young Profs-voorzitter Tom Ooms (PwC) vertrok in maart 2015 voor twee jaar naar Sydney, Australië. Een kwartaalbericht.

Data disabled audit

'We believe that we can manage without you, Tom.'

Altijd een leuke binnenkomer. Zeker omdat ik in de waan leef dat ik bij iedere jaarrekeningcontrole met mijn specialistische kennis een toegevoegde waarde heb. Met de beide voetjes word ik weer terug op de grond gezet. Toch vraag ik mijn collega kritisch hoe het mogelijk is dat anno 2016 controles worden verricht waarbij niet wordt gesteund op de interne beheersing, IT en data.

'But we do some good data stuff Tom. We use it for journal entry testing and some revenue testing.' Ik kan me alleen niet voorstellen hoe data-analyses en het niet testen van beheersingsmaatregelen, specifiek gericht op de toegang tot de data, niet onderdeel kan zijn van het controleplan. Uiteindelijk vraag ik mijn collega hoe hij de betrouwbaarheid vaststelt van de data die wordt gebruikt in de controle. *'You know. If I can reconcile it to the general ledger it would be okay.'*

'Tom did you already find anything that supports your view? ... I told you so!' Na een zoektocht in de standaarden, publicaties van standard setters en internationale uitingen van accountantskantoren kwam ik tot de conclusie dat er zeker nog geen eenduidig antwoord is hoe data te integreren in de controle, welke werkzaamheden te laten of wat anders te doen. Er zijn auditors die beweren dat de *general IT controls* uitvoerig dienen te worden getest bij het toepassen van data-analyse. Anderen stellen dat dit niet noodzakelijk is.

Toch is het vreemd dat er blijkbaar nog geen internationale datagedreven controleaanpak bestaat. In de Verenigde Staten richt men zich op de *integrated audit* (interne beheersing en gegevensgerichte controles) terwijl in Australië de controle wordt verricht door middel van een beetje controls, een beetje data en veel gegevensgerichte werkzaamheden. In Nederland worden juist weer veel controls gevalideerd, veel gegevensgerichte controles uitgevoerd en veel data-analyses toegepast in de audit.

'Hey mate, how are you doing? Already calmed down a little? You crazy Dutch guys always want to do more and more instead of doing less.' Ik moet mijn collega toch gelijk geven. De data-analyses zijn prachtig maar wat gaan we uiteindelijk minder doen?

FYI

Lekker belangrijk

‘Nederland economisch stuk minder belangrijk’, kopte het ANP kort geleden.

Het bericht was gebaseerd op de nieuwste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de kop suggereert dat we als land economisch sterk zijn afgeleden. Gelukkig is de werkelijkheid positiever.

Volgens het CBS is het aandeel van Nederland in de totale wereldeconomie in 35 jaar bijna gehalveerd. In 1980 waren we nog goed voor 1,3 procent van de wereldeconomie, nu nog maar voor 0,7 procent. Maar, anders dan de oppervlakkige lezer zou kunnen vermoeden, lag dat niet aan ons. Sterker nog, de Nederlandse economie is flink gegroeid in die tijd, net zoals de economieën van bijna alle westerse landen. Echter, die van China en andere opkomende economieën ook.

Het ANP-stukje richt zich voornamelijk op China. Het Chinese aandeel in de totale wereldeconomie groeide in 35 jaar van 2,4 procent naar 16,6 procent. Daarmee is de Chinese economie volgens het ANP nu ‘ruim 22 keer zo groot als die van Nederland’. Even daargelaten dat het niet 22 maar 23,7 keer zo groot moet zijn, zegt deze rekensom niet zoveel over de economie van Nederland, maar meer over de indrukwekkende opmars van China.

Maar laten we er nog even wat andere statistieken bij pakken. China heeft 83 keer zoveel inwoners (1,401 miljard) als Nederland (16,83 miljoen), en een oppervlak van 9.597 miljoen km² versus Nederland 41.526 km². Toch was het bbp van China in 2014 slechts 11,9 maal zo groot als dat van Nederland (10.360 miljard versus 869,5 miljard dollar).

Het ANP-bericht laat dus eigenlijk vooral zien dat wij als ‘klein’ landje op economisch gebied vergeleken met gigant China nog steeds opmerkelijk ‘belangrijk’ zijn.

Productiviteit verhogen: schrap twaalf gewoontes

Wie zijn persoonlijke productiviteit wil verhogen doet er volgens een inventarisatie door Business Insider, gebaseerd op doorwrocht wetenschappelijk onderzoek, goed aan de volgende twaalf gewoontes te beteugelen.

Impulsief rondsurfen Tussendoor ‘even’ iets opzoeken wordt altijd meer en leidt af. Schrijf ingevingen op een kladblokje voor later.

Multitasken De grote valkuil. Slechts twee procent van de mensen kan het, de rest vermorst er hopeloos veel tijd en concentratie mee.

Constant je mail checken Moeten we dat nog uitleggen? Kijk op gezette tijden.

Belangrijkste voor het laatst plannen Vaak vragen de simpele klusjes zoveel tijd dat juist het belangrijkste er dan bij inschiet.

Te veel overleg Niets dodelijker dan nodeloos vergaderen. Doe meer per mail. En als het echt moet: eis een duidelijke agenda en geef de initiatiefnemer de helft van de gevraagde tijd.

Hele dag zitten Lopend overleggen, zeker in de frisse lucht, maakt fitter en creatiever.

Sluimerknop wekker Niet gebruiken, opnieuw inslapen maakt juist vermoeider.

Geen prioriteiten stellen Hoe meer doelen, hoe meer kans dat er successen tussen zitten? Het omgekeerde is waar. Concentreer je op het handjevol belangrijkste.

Te veel plannen Eén onverwachte wending en je dag is in de war. Houd genoeg ruimte voor onverwachte zaken.

Te weinig plannen Bepaal wél wat je uiteindelijke doel is met bepaalde dingen en plan de benodigde stappen.

Telefoon naast je bed Beeldschermlicht verhindert aanmaak van het slaaphormoon en malende hersenen belemmeren het inslapen. Ruim voor bedtijd wegleggen dus.

Perfectionisme Nodeloos vertragend. Laat details zitten, die kunnen altijd nog.

FYI

Robo-accounting

Robots die de wereld overnemen, het is een nachtmerrie die al vaak is uitgewerkt door schrijvers, filmmakers, filosofen enzovoort. Maar nog nooit schreef iemand een verhaal of analyse waarin dit gevaar vanuit de accountancy kwam.

Onterecht, zo blijkt, want als we recente berichten mogen geloven staat een leger robo-accountants klaar om de wereld te veroveren.

Robo-accounting, accounting robots, boekhoudrobots... het zijn termen die het afgelopen jaar veel voorbijkwamen in persberichten van de big four en websites over accountancy. KPMG gebruikte kortgeleden maar liefst

elk van die drie termen in één persbericht en pochte dat het graag langskwam bij bedrijven om een 'accounting robot in te richten'. EY, PwC, Deloitte, ze hebben het allemaal al eens over 'accounting robots', 'finance robots' en zelfs 'the rise of robots' gehad. Het begrip robot heeft plots een heel nieuwe lading gekregen.

Maar hoe ernstig is deze robot-invasie echt? Vrij ernstig, bleek mid-vorig jaar uit een studie van Oxford. Als je accountant bent heb je 95 procent kans dat een robot binnen twintig jaar je baan overneemt.

Daar komt sinds kort het rapport *Future of Jobs* overheen van het World Economic Forum (WEF). Dat voorspelt dat er in totaal 7,1 miljoen banen wereldwijd verloren gaan tussen nu en 2020, waarvan het merendeel in de sector *Office and Administrative*. Echter, uit hetzelfde rapport spreekt ook hoop. 'Zeer hoge groei aan banen voor data analisten en software- en applicatieontwikkelaars', en dan vooral in het *Financial Services & Investors*-segment. Kortom, de boodschap van het WEF: laat je niet overmeesteren door het oprukkende leger aan 'accounting robots', maar school je nu om tot data-analist. Maar misschien is het nog beter om een programmeur in te huren en een virusje of twee te laten schrijven. Voordat je het weet kun je gewoon weer zelf de cijfers controleren.

ACCOUNTANT op tablet

Magazine Accountant kunt u óók lezen op tablet. Download de app Magazine Accountant in de app store (iPad) of play store (android tablet). De editie in de app is alleen toegankelijk voor onze abonnees. Log in met uw e-mailadres en postcode (of landsnaam als u in het buitenland woont). NBA-leden kunnen bovendien op MijnNBA.nl aangeven of ze liever alleen de app-edities lezen.

FYI

Wassen werkt nauwelijks

Een opmerkelijk bericht van De Nederlandsche Bank (DNB): Bankbiljetten nog beter schoonmaken om zo valse biljetten beter te kunnen onderscheiden loont de moeite niet.

Dat blijkt uit een studie onder 261 kassamedewerkers en 250 consumenten die DNB deed in samenwerking met de Deutsche Bundesbank. Consumenten herkennen gemiddeld 79 procent van de veel voorkomende valse biljetten; kassapersoneel doet het beter met 88 procent. Ervaring blijkt hier een rol te spelen, want uit het onderzoek komt ook naar voren dat het vermogen om valse biljetten te herkennen toeneemt gaandeweg de test.

Wanneer de bankbiljetten worden gewassen, herkent het kassapersoneel 1,5 procent meer valse biljetten. Maar tegelijkertijd wijzen ze echte biljetten vaker aan als vals; het kassapersoneel wordt dus argwanender. Vooral gloednieuwe biljetten werden vaak als vals aangewezen. Alle biljetten brandschoon maken heeft dus niet zo veel zin. In Nederland controleert DNB al ongeveer 450 miljoen biljetten per jaar op vuilheid en echtheid, de Europese ondergrens, en naar aanleiding van de studie heeft DNB besloten het daarbij te houden.

Ingeschreven

Hakan Kartaloglu (35) ontving op 29 januari 2016 zijn AA-diploma. Hij werkt als manager bij Horlings Accountants en Belastingadviseurs. Drie vragen.

Begrijpen je vrienden het verschil tussen AA en RA?

"Nee, ik denk niet dat ze het verschil tussen een AA en RA begrijpen. Ik heb de verschillen weleens uitgelegd, maar als je het ze nu zou vragen dan zouden ze het niet weten. De meeste weten inmiddels wel dat er twee varianten zijn."

Als je geen accountant was geworden welk beroep had je dan gekozen?

"Ik heb eerlijk gezegd nooit een droombaan gehad. Ik heb heel lang niet geweten wat ik later wilde worden. Na de middelbare school moest ik een keuze maken voor een vervolgopleiding. Ik had een vriend die zo gecharmeerd was van het accountantsberoep dat hij mij probeerde over te halen. Het is hem uiteindelijk ook nog gelukt! Ik heb nooit spijt gehad van mijn keuze."

Heb je ooit wel eens bewust verzwegen dat je accountant bent?

"Nee, ik heb het nooit verzwegen. Ik zou niet weten waarom ik het zou moeten verzwijgen. Ik vind het een mooi beroep en ik ben er trots op om accountant te zijn."

Zie voor alle nieuwe inschrijvingen NBA.nl/Voor leden/Lidmaatschap/ In- en uitschrijvingen.